

ÖRNEK UYGULAMA

İSGİP “Türkiye’de İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Koşullarının İyileştirilmesi” PROJESİ¹

❖ Genel Bilgiler

Ülke: Türkiye

Sektör(ler): Metal, Maden ve İnşaat

Uygulama Tarihi ve Süresi: Ocak 2010- Şubat 2012 (25 Ay)

Uygulama Bütçesi: 3.433,600 Avro (AB ve Türk Hükümeti tarafından fonlanmıştır)

Uygulama Çalışması ile İlgili Kuruluşlar: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü (İSGGM) Projenin koordinatörüdür.

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili olarak Türkiye’nin yüz elli yıllık yasal, kurumsal ve uygulamaya dönük bilgi birikimi mevcuttur. ÇSGB işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğini iyileştirme konusunda kilit rol üstlenen bakanlıklarla ve işgücü temsilcileriyle işbirliği halinde çalışmaktadır.

Çalışma Bakanlığı 1946 yılında kurulmuş ve Ocak 1985’te 3146 sayılı kanunun yürürlüğe girmesiyle “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı” olarak yeniden teşkilatlandırılmıştır. İşçi sağlığı ve güvenliğini konusu Çalışma Bakanlığı Teşkilatı altında İşçi Güvenliği Genel Müdürlüğü’ne verilmiş, Genel Müdürlük bu görevini 1983 ve 2000 yılları arasında Daire Başkanlığı statüsü ile icra etmiş ve daha sonra da İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü olarak yeniden teşkilatlandırılmıştır.

İSGGM konu ile ilgili olarak çok sayıda ulusal ve uluslararası proje yürütmüştür. Bunlardan bazıları şu şekilde sayılabilir:

- AB mali desteği ile yürütülen “Türkiye’de İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Koşullarının İyileştirilmesi” (İSGİP) Projesi, beş bölgede (Ankara, Kocaeli, Zonguldak, Kütahya ve Denizli) inşaat, maden ve metal sektörlerinde faaliyet gösteren KOBİ’lere, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konuların anlatılarak İSG Yönetim kapasitesinin iyileştirilmesini amaçlamaktadır.
- İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi (İSGÜM) “Bölge Laboratuvarlarının Geliştirilmesi Teknik Yardım Projesi”, İSGÜM Bölge Laboratuvarlarının kurulmasına teknik yardım sağlamayı ve Adana, İstanbul, İzmir, Kayseri ve Bursa’da faaliyet gösteren işyerlerinde (özellikle KOBİ’ler) İSG ile ilgili ulusal yasaların uygulanması için çalışanların eğitilmesini amaçlamaktadır.
- Ulusal destekli “Türkiye’de Meslek Hastalıkları Konusunda Tespit, Tanı ve İSG Profesyonellerinin Duyarlılığının Arttırılması” Projesi.
- Ulusal destekle yürütülen “Gemi Geri Dönüşüm Sektöründe Risk Değerlendirmesi ve Ortam Ölçümleri Yapılarak Mesleki Risklerin Belirlenmesi” Projesi.

İSGGM ayrıca aşağıda ismi verilen kuruluşlarla ulusal ve uluslararası işbirliği halindedir:

¹ Bu rapordaki bilgiler İSGİP Projesi web sitesinden alınmıştır. “www.isgip.org”

- Dresden BGAG Protocol – Almanya
- DGUV – Alman Sosyal Kaza Sigortası
- BAUBG Protokolü – Almanya
- Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı (EU-OSHA)
- Anadolu Üniversitesi ile İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda Etkin İletişim için İşbirliği Protokolü
- Tersanelerde İş Sağlığı ve Güvenliği Koşullarının Geliştirilmesi Protokolü
- Milli Eğitim Bakanlığı ile Protokol
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Protokol

İSGİP Projesi kapsamında Ankara, Denizli, Kocaeli, Kütahya ve Zonguldak illerinde seçilen 16 KOBİ’de pilot çalışmalar gerçekleştirilmiş ve bu çalışmalar proje süresi içinde 112 KOBİ’de uygulanmıştır. KOBİ’ler gönüllülük esasına göre seçilmiştir.

Ankara: Metal Sektöründe faaliyet gösteren 3 KOBİ; NA-ME Endüstri Ürünleri San. ve Dış Ticaret A.Ş., İMTES İmalat Teknolojileri San. Tic. Ltd., NETMAK Kesici Takım İmalat ve Pazarlama Ltd. Şti, ve inşaat sektöründe faaliyet gösteren 3 KOBİ; BERAL Yapı Tes. İnş. Ltd., BESA İnşaat A.Ş., YG İnşaat Taahhüt Turizm Madencilik San. Tic. Ltd. Şti.

Denizli: Metal sektöründe faaliyet gösteren 2 KOBİ; GERMETAL Mak. San. Müh. Ltd., Okan Haddecilik ve Tekstil San. Tic. Ltd. ve maden sektöründe faaliyet gösteren 1 KOBİ; Kur Mermer A.Ş.

Kocaeli: Metal sektöründe faaliyet gösteren 2 KOBİ; SOLİ Gemi İnş. San. Tic. Akfel Mühendislik Enerji Tesisleri, inşaat sektöründe faaliyet gösteren 1 KOBİ; Kent Konut A.Ş.

Kütahya: Maden sektöründe faaliyet gösteren 1 KOBİ; Mehmet Ali Cantürk Madencilik

Zonguldak: Metal sektöründe faaliyet gösteren 1 KOBİ; Çınar Boru Profil San. Tic. A.Ş. ve maden sektöründe faaliyet gösteren 2 KOBİ; Arslanlar Maden ve Nakliyecilik Tic. San. Ltd. ve Arılar Madencilik San. Tic. A.Ş.

Proje beş üyeden oluşan bir konsorsiyumun sağladığı alan uzmanları tarafından desteklenmiştir:

Austrian Academy for Occupational Medicine in association with I.A.L. – Friuli Venezia Giulia, CEEN Economic Project and Policy Consulting GmbH, Lattanzioe Associati SpA and IKADA Consulting Ltd.

❖ Açıklamalar

Giriş:

Projenin genel amacı Türkiye’deki işyerlerinde çalışma koşullarının iyileştirilmesidir. Bu amaç ayrıca Türkiye Ulusal İSG Stratejisi (2009-2013) ile de uyumludur. Proje beş ilde üç sanayi sektöründe faaliyet gösteren 10-250 çalışanı olan KOBİ’lerde uygulanmıştır.

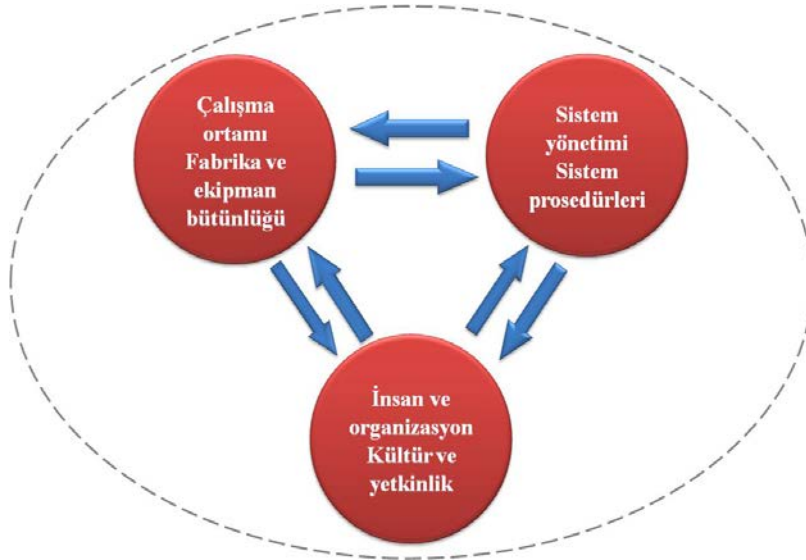
Hedeflenen sektörler maden, inşaat ve metaldir. Proje amacı, sonuç ve tecrübelerin Türkiye çapında yaygınlaştırılmasıdır. Proje süresince aşağıda sıralanan üç bileşen uygulanmıştır:

- Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerde iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemlerinin uygulanması (İSG-YS)
- İSG profesyonellerinin ve diğer uzmanların sağlık teftişi, mesleki hijyen ve mesleki kazalar ile hastalıklar kayıt sistemi konusunda eğitilmeleri
- İSG ile ilgili olarak tanıtım kampanyası yürütülmesi suretiyle bilinç artırılması

Proje stratejisi iş kazası ve meslek hastalıklarının en yoğun olduğu inşaat, maden ve metal sektörlerinden KOBİ'lerin seçilmesi ve çalışma şartlarının iyileştirilmesi amacıyla İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi'nin (İSG-YS) kurulmasıdır. Proje kapsamında gerçekleştirilen kilit etkinlikler seçilen KOBİ'lerde İSG-YS'nin kurulması, sosyal ortakların, İSG profesyonellerinin, kamu sektörü yetkililerinin ve KOBİ personelinin İSG-YS yönetim sistemi, kayıt tutma gibi konularda eğitilmeleri, temel İSG eğitimi almaları ve bu konuda bilinç artırma gibi faaliyetlerden oluşmuştur. İSGİP Projesi kapsamında benimsenen İSG-YS uluslararası standartlara, İLO'nun İSG Yönetim Sistemleri hakkındaki ilkelerine (ILO, 2001) ve OHSAS 18001:2007 standartlarına uygundur. Ayrıca İSG-YS ile ilgili yasal gereklilikleri de sağlamaktadır.

Projede, geleneksel İSG-YS'lerden farklı bir yaklaşım benimsenmiştir; yönetimin konuyla ilgili taahhüdü, performans ölçümü ve pozitif geri bildirim mekanizması gibi yöntemlerden oluşan bir güvenlik kültürü yaklaşımı benimsenmesi hedeflenmiştir. Güvenlik kültürünün ortak değerlerden (önemli olan nedir) ve inançlardan (işler nasıl yürür) oluştuğu düşünülmektedir. Organizasyon yapısı ile kontrol sistemleri arasındaki ilişki davranış biçimlerini ortaya koyar (bu iş burada bu şekilde yapılır). İş sağlığı ve güvenliği yönetiminin –bütünsel olarak- iş ortamı ve ekipmanları, yönetim sistemleri ve usulleri ile çalışanlar arasındaki etkileşimi kapsadığı değerlendirilmektedir.

Şekil1: İSG-YS Bileşenleri

Amaç(lar):

İSGİP Projesinin amacı işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği koşullarının iyileştirilmesi, farkındalığın artırılması ve Türkiye'de ilgili AB mevzuatının uygulanmasıdır.

Uygulama Kapsamında Neler Nasıl Yapıldı?

İSGİP Projesi için seçilen işyerlerinde İSG-YS kurulması dört temel adımda gerçekleşmiştir:

İş yerlerinde İSG-YS'nin tanıtımı, İSG-YS uygulama yol haritasının ortaklaşa belirlenmesi, tehlikelerin belirlenmesi ve risk değerlendirme için çalıştaylar düzenlenmiştir

İSG Yönetim Süreci ve yönetim sistemleri tasarlanmıştır.

Yol haritasının uygulanması konusunda uzlaşmaya varılmasının ardından iş sağlığı ve güvenliği planı hazırlanmıştır.

İç denetim ve yönetim inceleme çalışmaları gerçekleştirilmiştir. İhtiyaçlar bazında yapılan bireysel konsültasyonlar da dikkate alınmıştır.

KOBİ'lerde İSG-YS sisteminin kurulması için, zaman ve finansal kaynakların bu iş için ayrılmasının yanı sıra, iş yeri çalışanlarının da aktif katılımı gereklidir. Şekil 2'de görüldüğü gibi, İSG-YS unsurları olarak iş organizasyonu ve İSG organizasyonu üst yönetimin sorumlulukları arasındadır. İSGİP Projesi kapsamında İSG-YS kurulması için takip edilen 10 adım aşağıda gösterilmiştir:

Şekil 2: İSG-YS için 10 Temel Adım

Adım 1: İSG Politikası ve Taahhüdü

İSG Politikası işyeri yönetiminin işyerindeki tehlikelerden dolayı yaralanmayacağına veya hastalanmayacağına ilişkin taahhüdünü teyit eder. İSG ile ilgili bütün yasal sorumluluklar yerine getirilecektir.

Adım 2: İSG Organizasyonu ve Sorumluluklar

İşyeri yönetimi ve ustabaşları, işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği konularından sorumludurlar. İşletmede bir yönetim yapılanması varsa, sağlıklı ve güvenli iş ortamının yaratılması, bu

amaçla prosedür ve talimat hazırlama, çalışanların eğitilmesi ve izleme ve söz konusu talimatlara uyulup uyulmadığını denetlemek konusunda yükümlüdürler. Ayrıca, çalışanlar da güvenlik ile ilgili talimat ve prosedürlere uymak ve tehlikelerle olayları bildirmekle sorumludurlar.

Adım 3: İSG Faaliyetlerinin İşletme Faaliyetleri ile Bütünleştirilmesi

İşyeri için yeni makineler, araçlar, teçhizat ve malzeme alırken ve yeni süreçler planlanırken İSG faaliyetlerinin dikkate alınması önemli bir husustur. Binalar, havalandırma ve elektrik sistemleri, makineler ve araçların güvenliğinin sağlanması için bakımlarının yapılması gerekmektedir.

Adım 4: Tehlikelerin Belirlenmesi, Risk Değerlendirmesi ve Kontrol

İşveren, kazalara veya mesleki hastalıklara yol açabilecek tehlikeleri belirlemekle yükümlüdür. Tehlikelerin ortadan kaldırılması ya da kontrol altında tutulmaları gereklidir. Kontroller risk değerlendirmeye bağlı olarak gerçekleştirilmelidir. Risk değerlendirme kazanın ya da hastalığın ortaya çıkma olasılığının derecesini belirlemeye dayanmaktadır. İSGİP Projesinde Yöntemler ve Araçlar Bölümü altında anlatılan 3T Risk Değerlendirmesi Yöntemi kullanılmıştır. Tehlikelerin belirlenmesi sürecinde her tür tehlike dikkate alınır. Bu tehlikeler, kazalara ilişkin risk faktörleri nedeniyle olduğu gibi, psiko-sosyal, kimyasal ve biyolojik, fiziksel ve ergonomik nedenlerle de ortaya çıkabilmektedir.

Adım 5: Sağlık Gözetimi

İşverenler, mesleki sağlık hizmetlerinin organize edilmesinden sorumludurlar. Erken tanı ve önleme, meslek hastalıklarının ve iş ile ilgili risklerin önlenmesi, tıbbi muayene, çalışma ortamının iyileştirilmesi ve çalışanlarla işverenlerin meslek hastalıkları konusunda bilgilendirilmeleri bu başlık altında öne çıkan hususlardır.

Adım 6: Performans İzleme

Makinaların ve vinç, basınçlı kap, kompresörler, yangın söndürücüler, elektrik tesisatı ve ekipmanları, mobil platformlar vs. kontrol edilmeleri gerekmektedir. Çalışma ortamı ve çalışma uygulamalarının, çeşitli yöntemlerin kullanılması suretiyle izlenmeleri gerekmektedir. İSGİP Projesinde TR Gözlem ve Elmeri ile çalışan anketleri performans izleme amacı ile kullanılmıştır.

Adım 7: Olay Bildirimi ve Soruşturması

Kazaların hafif, şiddetli ve tehlikeli kategorisi dahilinde bildirilmelerinin ve ramak kalalarla meslek hastalıklarının bildirilmelerinin iş sağlığı ve güvenliği konularını öğrenme ve iyileştirmenin bir yöntemi olduğu dikkate alındığında kazaların ortaya çıkma nedenleri tespit edilebilir ve tedbir alınır.

Adım 8: İyileşme Faaliyetleri

Önleme, minimize etme ve kontrol faaliyetleri, işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği koşullarının sürekli iyileştirilmesi için önemli faktörlerdir. İyileştirme için teşvik, önleme faaliyetlerine kişisel koruyucu donanımlara kıyasla öncelik tanımak, iş sağlığı ve güvenliği konusundaki denetimler ve İSG-YS denetimleri sürekli iyileşme için takip edilmesi gereken adımlardır.

Adım 9: Eğitim ve İletişim

İşe yeni başlama, görev kapsamı değişikliği ve yeni ekipman alınması durumlarında çalışanların görevleri, hakları ve sorumlulukları ile iş ile ilgili tehlikeler hakkında eğitim görmeleri önem taşımaktadır. Çalışanlar ayrıca, güvenlik politikası, risk değerlendirme, yıllık planlar, olaylarla ilgili soruşturmalar, haber bültenleri gibi konularda sözlü ve/veya yazılı olarak ilan tahtaları aracılığı ile bilgilendirilmelidirler.

Adım 10: Acil Durumlara Hazırlık

Acil durumlara hazırlık için işyerinin karşı karşıya kalabileceği acil durum olaylarının tespit edilmesi gerekmektedir. İşyerinde acil durum planı olmalı ve çalışanlar periyodik olarak acil durum hazırlığı konusunda eğitilmelidirler. Acil durum çıkışları kolayca erişilebilir ve işaretli olmalıdır. Ayrıca işyerlerinde uygun ilk yardım çantaları hazır olmalıdır.

İşyerinde Kazalar ve Meslek Hastalıkları için Kayıt Sistemi

Proje kapsamında kayıt tutma ve istatistik kayıtları ile ilgili olarak, Almanya, İsveç, Finlandiya ve Türkiye'deki mevcut sistem incelenmiştir. Türkiye ile sayılan ülkeler arasında enformasyon toplama yaklaşım ve yöntemleri konusundaki farkların tespit edilmesi ve konu ile ilgili olarak bir öneri geliştirilmesi hedeflenmiştir. Bu bağlamda halihazırda Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ve ÇSGB tarafından kullanılan formların yeterli ve AB standartlarına uygun olmadığı; bu formlar aracılığı ile toplanan bilgilerin İSGGM'nin amaçlarına hizmet etmediği, 4b ve 4c kapsamındaki çalışanlarla ilgili bilgi toplanmadığı, kaza, tehlikeli kaza ve ölümle sonuçlanan kaza arasında bir ayırım yapılmadığı ve meslek hastalıklarının bir karar otoritesi tarafından desteklenmediği ortaya çıkmıştır. İşlerin diğer birimlerle de koordinasyon halinde yürütülebilmesi için Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, İş Teftiş Kurulu, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, SGK'nın bazı birimleri ile koordinasyon halinde çalışılmıştır.

Bu bağlamda, halihazırda kullanılmakta olan Formun yeni oluşturulacak form formatı ile değiştirilmesi önerisi ÇSGB tarafından olumlu karşılanmıştır. Yeni oluşturulan format çoklu seçeneklerden oluşmakta; kolay ve çabuk doldurulabilmesine olanak sağlamaktadır. Oluşturulan soru ve yanıt anahtarları Avrupa İşyeri Kazası İstatistikleri (ESAW) standartları ile uyumludur.

Bu yöntemle, iş kazaları ve meslek hastalıkları ile ilgili bilgiler SGK tarafından elektronik ortamda toplanacak, İSGGM'nin ihtiyaç duyduğu bilgiler otomatik olarak sisteme dahil edilecek, AB standartlarında istatistikler elde edilecek ve İSG ile ilgili prosedür ve uygulamaların zamanında ve kolayca bütün taraflarca başlatılması sağlanacaktır.

Proje amaçlarına ulaşmak için gerçekleştirilen etkinlikler ise şöyledir:

- 16 İyi Uygulama Merkezi seçilmiş ve İSG Yönetim Sistemlerinin gereklerinin yerine getirilmesi için kapsamlı destek sağlanmıştır.
- İSG -YS gereklerinin karşılanması için 112 işletmede uygun iş ortamı planları, İSG Planları, risk değerlendirme yöntemleri uygulanmıştır.
- 12 ilde 1088 kişinin İSG-YS eğitimi alması sağlanmıştır
- Bolu ve Antalya illerinde 66 İSG uzmanı ve uzman yardımcısının eğitilmesi sağlanmıştır.
- 9 ilde 1002 kişinin İSG Gözetimi eğitimi alması sağlanmıştır.
- Kamu görevlilerinin Avusturya, Finlandiya, Belçika, Birleşik Krallık, Hollanda, Fransa, İspanya ve İtalya gibi ülkelerde gerçekleştirilen 9 çalışma ziyaretine ve KOBİ

temsilcilerinin de Avusturya, Finlandiya ve Birleşik Krallık'da 5 çalışma ziyaretine katılmaları sağlanmıştır.

Sektöre özgü İSG-YS modelleri geliştirilmiş ve projenin odağında yer alan KOBİ'lerde uygulanmaları sağlanmıştır.

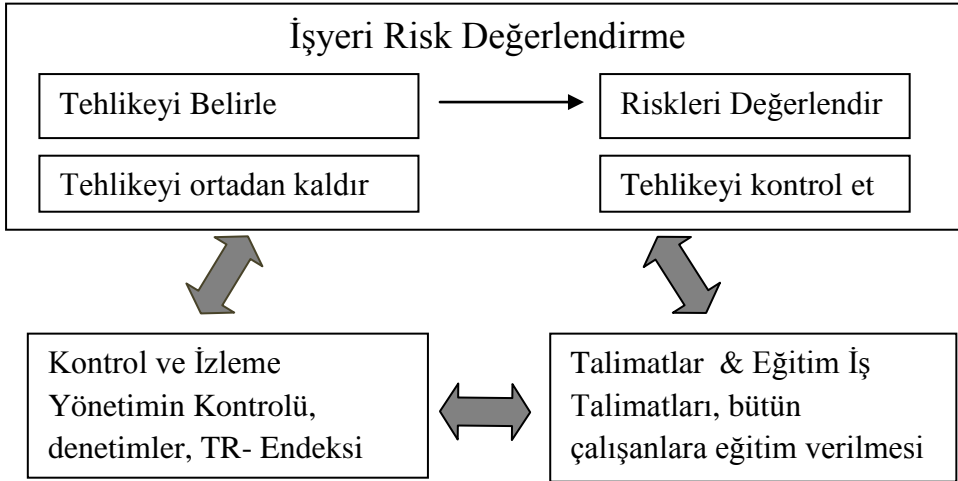
- Düzenlenen 30 bilinç artırma etkinliğine 1500 çalışanın katılımı hedeflenmiştir.
- Ankara, Bursa ve Kayseri'de 5 bölgesel tanıtım konferansları düzenlenmiştir.
- İşyeri kazaları ve meslek hastalıklarına ilişkin web tabanlı kayıt sisteminin tanıtımı için 25 basın konferansı ve tanıtım etkinliği düzenlenmiştir.
- Ayrıca, projenin tanıtımı için birçok rehber, kitapçık, poster ve broşür basılmıştır.

Uygulama Yöntemi ve Yöntem İçin Kullanılan Araçlar

3T Risk Değerlendirmesi (RD) Matrisi

Risk Değerlendirme aktiviteleri için İSGİP Projesinde maden, metal ve inşaat sektörlerinde 3T Risk Değerlendirmesi Matrisi kullanılmıştır. Risk Değerlendirmesi yöntemi ile ilgili süreç Şekil 3'de gösterilmektedir:

Şekil 3: İşyeri Risk Değerlendirmesi Süreci

Bu yöntem tehlikelerden kaynaklanan risklerin yapılan kontrollerin yeterliliği ve hastalık ve yaralanmaların şiddetinin dikkate alınarak değerlendirilmesine dayanmaktadır. Geleneksel olarak benimsenmiş olan tehlikeli bir olayın gerçekleşme olasılığı yerine, Şekil 4'te de gösterildiği gibi 3T RD Yöntemi önlem ve kontrol düzeyinin belirlenmesini esas almaktadır. Bu yöntem AB ve Türk mevzuatında belirtilen işyerinde tehlike ve risklerin belirlenmesi işverenin sorumluluğundadır ifadesine dayanmaktadır. Tehlikeler ortadan kaldırılamıyorsa, kazaların ve hastalıkların önlenmesi için gereken tedbirlerin alınması işverenin sorumluluğundadır.

Şekil 4: 3T Risk Değerlendirme Matrisi

Kontrol ve Önlemlerin Mevcut Düzeyi	Yaralanma ve Hastalıkların Potansiye Şiddeti		
	Hafif	Ciddi	Çok ciddi
Kontrol önlemleri yeterli */ sorun çıkmamış	0	1	2
İyileştirmeye ihtiyaç var ara sıra sorunlar çıkmış	2	3	4
Kayda değer iyileştirme gerekli, sık sık sorunlar çıkıyor	3	4	5

*Aşağıdaki şartlar karşılandığında önlem ve kontroller yeterlidir:

- Makineler, aletler ve yapılar mevzuat ve standartlar ile uyumludur
- İş sağlıklı ve güvenli olması için tasarlanmış ve organize edilmiştir
- Çalışanlar eğitim almış ve gerçekten doğru (güvenli) çalışma uygulamalarını kullanmaktadır.

Bu yöntemde tehlikeler belirlenir ve riskler bazı temel ve özel modüllere göre puanlandırılır. Temel modüller; kazalara yol açabilecek tehlikeler, çalışma ortamındaki fiziksel tehlikeler, kimyasal ve biyolojik tehlikeler, yapılan işin kas ve iskelet sistemine yaptığı baskı faktörleri, yapılan işteki psiko sosyal risk faktörlerinden oluşmaktadır. Özel modüller ise iç nakliye ve taşıma, genel trafikte araç kullanma, makineler ve el aletleri, yangın güvenliği, çevresel konular, işyerinde güvenlik ve davranış kültürü, işyeri bina ve eklentileri, kurulum ve bakım çalışmaları, iş sağlığı hizmetleri ve değerlendirilen iş/konunun özel niteliklerinden oluşmaktadır. Risklerin puanlanmasının ardından, önlenmeleri için önerilen tavsiyeler yönetime sunulur ve belirlenen bir süre içinde risklerin önlenmesi için sorumlular belirlenir.

İş Sağlığı ve Güvenliğinde Performans İzleme Yöntemleri

Elmeri Performans İzleme Yöntemi

İSGİP Projesinde Elmeri İzleme Yöntemi metal sektöründe kullanılmıştır. Elmeri 1990'lı yıllarda imalat sanayisi için Finlandiya'da geliştirilen sistematik bir izleme yöntemidir ve Türk imalat sanayisine uyarlanmıştır. Elmeri'nin bir yönetim aracı, çalışanların eğitilmesinde güvenlik davranışının geliştirilmesi için bir geri bildirim aracı, şirketin farklı departmanları arasında güvenlik konusunda bir rekabet aracı olarak da kullanılması mümkündür. İşyerindeki tüm alanların veya temsili alanların doğru/yanlış olarak puanlanmak suretiyle denetimi veya gözlemlenmesine dayanmaktadır. Proje kapsamında yedi grup altında 18 konu başlığı gözlemlenmiştir; bu yedi grup şu şekilde sayılabilir: güvenlik davranışları, düzen ve temizlik, makine güvenliği, endüstriyel hijyen, ergonomi, zemin ve geçiş yolları, ilk yardım ve yangın güvenliğinden oluşmaktadır. Güvenlik endeksi aşağıdaki formüle göre hesaplanmaktadır:

$$\text{Elmeri Endeksi} = \frac{\text{Doğru}}{\text{Doğru} + \text{Yanlış}} \times 100 (\%)$$

TR-Endeksi İzleme Yöntemi

TR-Endeksi İzleme Yöntemi 1990'lı yıllarda inşaat sektörü için Finlandiya'da geliştirilmiş ve İSGİP Projesinde Türk inşaat sektörü için uyarlanmıştır. Öğrenmesi ve kullanması oldukça kolay olup bir A4 Gözlem Formu kullanılmıştır. Çalışma alışkanlıkları, iskele ve merdivenler, makine ve donanım, düşmeye karşı koruma, elektrik ve aydınlatma ile düzen ve temizlik gibi konulardan oluşan 6 değerlendirme kriteri açısından doğru ve yanlış unsurlar gözlemlenir.

$$\text{TR Endeksi} = \frac{\text{Doğru Gözlemler}}{\text{Doğru} + \text{Yanlış Gözlemler}} \times 100 (\%)$$

Sonuçlar

- Projenin uygulandığı 128 KOBİ'de işyeri kazaları mümkün olduğunca engellenmiş ve riskler azaltılmıştır.
- İSGİP Projesi'nin sonucu olarak, toplam 128 KOBİ'de İSG koşulları iyileşmiştir.
- Proje kapsamında verilen eğitimler sonucunda İSG profesyonellerinin kapasitesi artırılmıştır.
- Projenin uygulandığı işletmelerden biri olan "Akfel Mühendislik" proje sonucunda işgücü verimliliğinin arttığını belirtmiştir.
- Metal, maden ve inşaat sektörlerinde 10 rehberin geliştirilmiş ve yayımlanmıştır. Bu yayınlar şöyle sayılabilir:
 - KOBİ'ler için İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi: İnşaat Sektörü
 - KOBİ'ler için İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi: Metal Sektörü
 - KOBİ'ler için İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Rehberi: Risk Değerlendirmesi, İSG Performans İzleme ve Sağlık Tehlikeleri: Metal Sektörü
 - KOBİ'ler için İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Rehberi: Risk Değerlendirmesi, İSG Performans İzleme ve Sağlık Tehlikeleri: Maden Sektörü
 - KOBİ'ler için İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Rehberi: Risk Değerlendirmesi, İSG Performans İzleme ve Sağlık Tehlikeleri: Maden Sektörü: Mermer
 - KOBİ'ler için İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Rehberi: Risk Değerlendirmesi, İSG Performans İzleme ve Sağlık Tehlikeleri: Maden Sektörü: Kömür
 - Meslek Hastalıkları ve İş ile İlgili Hastalıklar Tanı Rehberi
 - Çalışma Yaşamında Sağlık Gözetimi Rehberi
 - Avrupa Birliği'nin İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri İyi Uygulamaları

İSGİP Projesi kapsamında İyi Uygulama Merkezi Örneği:

ÖNCESİ

SONRASI

❖ Sonuçlardan Yararlanma ve Yaygınlaştırma

3 sektör için hazırlanan İSG-YS Rehberleri, yine üç sektör için geliştirilen izleme yöntemleri aynı sektörlerde faaliyet gösteren diğer KOBİ'ler tarafından da uygulanabilir. Ayrıca, bu projenin adımları takip edilerek farklı sektörler için rehberler üretilmesi de mümkündür.

İletişim

Web: <http://www.isgip.org>

Web: <http://www.csgb.gov.tr/csgbPortal/isggm.portal>

E-mail: info@isgip.org

E-mail: isggm@csgb.gov.tr